

Janez Rožencvet:

Kraljevska kri

Daleč na zapadu je imel prijateljskega kralja Dragomira, ki je bil v mladih letih dvorjancič pri njegovi materi. Njemu je v pismu razložil vso stvar in ga prosil, naj podeli kraljeviču Boleslavu nov plemiški naslov in grb ter ga primerno opremi, da se bo lahko vitez njegove dežele udeležil turnirja na dvoru kralja Vladislava.

so okna kraljevičevih sob zastrli in v posteljo položili mladega strežaja, ki ni smel nobene besede črhiniti, a dvorni zdravnik je moral z žalostnim in zaskrbljenim obrazom povpraševavcem razlagati kraljevičovo bolezen ter sprejemati na stotine ljudi, ki so dan na dan prihajali v grad z nasveti in zdravili.

Kralj Ljudomil je sinu pred odhodom

To pismo je moral kraljevič Boleslav preoblečen kot trgovec in spremljan od drugih zaupnih trgovcev nesti kralju Dragomiru. Da pa ne bi kdo kaj izvedel, je kralj Ljudomil razglasil, da je kraljevič Boleslav nevarno zbolel. Zaradi bolezni je izgubil glas, in da ne pride še ob vid, mora ležati v miru in temi, dokler ne ozdravi. V kraljevem gradu

zabičal, naj skrbi, da ga ne bo nihče prepoznal, in da si bo na turnirju pridobil milost prelepe kraljične Zinajde. Da se mu le to posreči, se bo vse drugo že kako naredilo; toda za ves svet naj ne črhne kake nepremišljene besede kralju Vladislavu, zakaj s tem bi si morda vse pokvaril.

Kraljevič Boleslav se je po poti šudil,

kako je svet v očeh trgovca čisto drugačen kakor v očeh kraljeviča. Dostikrat mu je potajevanje težko delo, vendar premagoval se je, ker se je spominjal očetovega svarila. Po dolgem in težavnem potovanju je srečno prišel na dvor kralja Dragomira, kjer je oddal očetovo pismo.

Kralj Dragomir in kraljica Tihomila sta preoblečenega kraljeviča Boleslava ljubeznjivo sprejela. Zlasti kraljica, ki jo je zgodba zelo genila, je bila mlademu kraljeviču na moč milostljiva.

Kralj Dragomir je poskrbel, da je stvar tajna ostala. Podelil je kraljeviču Boleslavu plemiški naslov viteza Zmajevca in grb s troglavim zmajem ter mu dal napisati plemiško pismo, v katerem so bile našteje zasluge mladega viteza ter imena in zasluge njegovih prednikov devetih rodov. Potem mu je odbral najboljše konje, najzanesljivejše oprede in orožarje ter ga bogato oskrbel z vsem, kar rabi slaven in junaški vitez na dolgi poti, na turnirju in na dvorih, kjer se spotoma oglašja. Nazadnje mu je dal kralj Dragomir še svoje lastnoročno pismo, s katerim je priporočal slavnega junaka svoje dežele, viteza Zmajevca, milosti in gostoljubnosti preslavnega kralja Vladislava, in kraljevič Boleslav je pod novim imenom odrinil na dolgo pot.

Seboj je nesel varno spravljeni dve stvari: Starodavni indijski prstan, ki ga je hotel o primerni priliki podariti kraljični Zinajdi, o čegar čudodelni moči pa ni nič vedel, in svilen, temnosinji trak, ki mu ga je dala kraljica Tihomila, da si ga bo na turnirju pripel. Svilen in temnosinje so bile tudi oči prelepe kraljične Zinajde, ali tega kraljica Tihomila ni vedela. Ko je mlademu vitezu izročala trak, je rekla, da je to njena najljubša barva. Želi, da bi se za njeno barvo boril, posebno še, ker je to tudi barva zvestobe, ki naj nikoli ne zapusti njegovega mladega in plemenitega srca. Ginjen se je novi vitez Zmajevca kraljici zahvalil ter kleče poljubil rob njene obleke, njene roke in trak, ki ga je prejel iz milostnih rok.

Še pred njim so se po drugi poti vrnili trgovci, ki so ga bili spremili. Ti so doma sporočili kralju Ljudomilu, da je njegov sin, jasni kraljevič Boleslav, srečno prišel na dvor kralja Dragomira, ki ga je kraljevsko sprejel in vse po njegovi želji poskrbel. Zato bo kraljevič Boleslav kot vitez Zmajevca zastopal

deželo kralja Dragomira na turnirju kralja Vladislava. In kralj Ljudomil, ki je mislil na vse, kar bi utegnilo koristiti sinovi sreči in varnosti, je svojim zaupnim trgovcem spet naročil, naj gredo v deželo kralja Vladislava, tam skrivaj pazijo na viteza Zmajevca ter mu priskočijo z denarjem na pomoč, če bi mu ga zmanjkalo. Kraljevski oče si je pač vroče želel, da bi se vse srečno izteklo.

Srečnega konca si je želel tudi kraljev zdravnik, kateremu je bilo že nerodno, toliko časa kazati žalost in skrb za kraljevičevo zdravje. Prav tako nerodno je bilo strežaju, ki je moral tedne in tedne v temi hliniti bolnika, pa razen z zdravnikom ni smel z nikomer besedice spregovoriti. Dobro vsaj, da mu je zdravnik skrivaj prinašal jedi in pijače, kolikor si je je zdravi bolnik pozelel, zakaj ob sami bolniški juhi bi bilo še huje.

Seveda so se ljudje, ki so dan na dan prinašali v grad nasvete in zdravila, od sile čudili, da ubogemu kraljeviču nobena stvar ne pomaga, čeprav so ta zdravila že stoterim in stoterim na mah vrnila zdravje. Trdovratnost bolezni je spravila vso deželo v žalost. Zvesto ljudstvo je pomilovalo nesrečnega kralja ter goreče prosilo za zdravje njegovega sina.

VIII.

Na dolgi poti v deželo kralja Vladislava so bila kraljeviču Boleslavu na stežaj odprta vrata gradov in dvorov. Sicer ni slavnega viteza Zmajevca nihče poznal in o njegovih zaslužnih prednikih tudi nihče nič vedel, ali podpis in pečat mogočnega kralja Dragomira so povsod poznali. Pismo s kraljevim pečatom pa izpričuje resnico, ki je ne sme nihče sumničiti.

V deželi kralja Vladislava je mladi vitez prehitel zadnje popotnike, ki so se žurili v kraljevo mesto. Mesto samo je bilo že polno kakor panj. Skoro vsi velikaši dežele so prišli z družinami vred tja in poleg njih brez števila tujih viteзов in imenitnikov iz bližnjih in daljnih dežel. Kraljeviči, kraljevi sorodniki kakor tudi sorodniki drugih kraljevskih rodov in ter od raznih kraljev posebej priporočeni junaki so bili gostje kralja Vladislava. Skoro do zadnjega kotička so njegov grad napolnili. A tudi v mestu ni bilo hiše brez gostov.

Dalje prihodnjik

Dragi Jutroučki!

V sredo, dne 9. oktobra bo obhajal ves jugoslovanski narod žalostno obletnico smrti našega nepozabnega viteškega kralja Aleksandra I. Bol, ki smo jo občutili ob bridki izgubi pravičnega in modrega vladarja, se je v tem letu dni šele povečala, zakaj šele sčasoma so se pokazale posledice njegove smrti in šele danes se popolnoma zavedamo, kaj smo izgubili.

Spomenu ljubljenega vladarja se najlepše oddolžimo s tem, da se z vso ljubeznijo in vdanostjo oklenemo njegovega sina, mladega kralja Petra II.

Slava kralju mučeniku!

Živel kralj Peter II. in ves kraljevski dom!

S. Vinšek:

9. X. 1934.

Marseille. Oktober. Toplo solnce sije na vedro sliko lepega pristana kjer tisočglava množica je zbrana v pričakovanju našega vladarja.

Sprejem. Topovi. Vzklikanje, cvetlice Trobarvnih praporov žaré pozdravi. Počasi avto se na pot odpravi. Veselje vsakomur ozarja lice.

Ovinek. Avto vozi prepočasi! S stopnic morivec besno se požene in streli zadonijo. Bele žene obraz strmi z zemlje okrvavljene.

Krik! Jok. In molk. Na prefekturi spi mrtvi kralj. Trobojnice so sneli. Da bi življenje eno vsaj otel! v Hôtel de Dieu se trdijo zdravaški.

Zaman, zaman. I veliki državnik, minister nam prijateljske države odpravlja se za njim, ki mu pozdrave izročil bil je svoje domovine.

Trenutke zadnje lajšajo zdravniki bolniku z neresnico: »Kralj živi!« In sivi starec nagne trudno glavo s smehljajem: »Hvala Bogu!« in zaspi.

Ko solnce skrije se v morja globine duh svetel dvigne v svetle se višine kjer ga pozdravi Kralj: »Bon soir, Barthou!

Vi ste me tam, a jaz vas sprejemem tukaj.

Danilo Gorinšek:

Oče koprni...

Daleč za gorami oče do otroka si želi, dolga pot do njega vodi — trije dnevi, tri noči. Tri noči in trije dnevi, kdo čaka jih lahko? Ej, zato gre topla misel do otroka čez goro. Topla misel — solnčni žarek pri otroku je čez hip, a kako očetovega sporoči srca utrip? Solnčni žarek — topla misel dobro pot ve do srca, detetu srce poljubi — v srcu vzklije rožica. Roža na srcu potrka, pa otroku to pove, da po njem zakoprnelo zdaj očetu je srce.

Lev, ščuka in človek

(Ruska)

Lev se pogovarja na bregu s ščuko, ne daleč stran pa stoji človek in poslušaj. Komaj zagleda ščuka človeka, izgine v vodi. Drugi dan jo vpraša lev:

»Zakaj pa si tako hitro izginila?«

»Videla sem človeka.«

»I, kaj pa je to takega?«

»O, ta je zviti!«

»Kaj pa je to človek? Pokaži mi, pa ga požrem.«

In lev gre iskat človeka. Pride mu nasproti otrok, in lev ga vpraša:

»Ali si ti človek?«

»Ne, sem šele otrok, človek šele bom!«
Lev gre naprej. Pride po poti starček.

»Ali si ti človek?«

»Ne, nisem, ljubi lev! Bil sem некоč človek.«

Lev gre naprej in si misli:

»Čudno, nikjer ne najdem človeka.«

Pride mu nasproti vojak s sabljo in puško. Lev ga vpraša:

»Ali si ti človek?«

»Da, človek sem!«

»Potem te požrem!«

Vojak pravi:

»Stoj, stopi dva koraka nazaj in odpri žrelo, bom skočil vanj.«

Lev stopi dva koraka nazaj, odpre žrelo, vojak pa pomeri in ustrelj vanj.

Potem potegne sabljo in vseka leva čez uho. Lev pobegne.

Pride zopet k reki. Priplava ščuka in ga vpraša:

»Kaj je novega?«

Lev odgovori:

»I, kaj! Zares je človek zvit! Najprej ga nisem našel, potem je rekel eden, da je že bil človek, drugi pa, da šele bo. In pravi človek, ki sem ga nazadnje vendar srečal, mi pa ni bil prav nič všeč. Najprej mi je rekel, naj stopim dva koraka nazaj in odprem žrelo, potem mi je pa vanj pljunil, da me še zdaj peče, kot bi bilo vse zažgano. Potem pa je iztegnil jezik in me udaril čez uho.«

»Poglej, ali ti nisem rekla,« je ščuka pokimala z glavo in izginila v vodi.

Ivanovič.

Manica:

Nezadovoljna žabica

»Blagor tebi, črni kos,« vzdihne žabica, ki se izprehaja poleg tolmuna in pomežikava tja gori na vrbo, kjer ubira svoje melodije pevec kos.

»Fiu—fiu, saj tudi tebi ni sile,« se oglašja kos.

»Kako da ne,« ugovarja žabica. »Vedno sem v nevarnosti, da me kakšna sovražna žival ne pohrusta.«

»Glej jo, glej! Pa se brani, kakor se moram braniti jaz!«

»Tebi je lahko tako modrovati, ljubi moj črnček! Tebi in vsem drugim živalim! Vaše orožje je močan kljun ali pa ostri zobje. A s čim se naj branim reva

jaz, ko mi manjka eno in drugo? In tudi —«

»Vrššš—čof,« zafrfota zdajci nizko v zraku dvojje velikih kreljuti in že se široko razkreče pošastni kljun požrešne štorčije.

Ah zaman je ves trud hudobne roparice, kajti ravno ko hoče šavsniti, se urna žabica požene z uprav mojstrskim skokom in se potopi sredi tolmuna.

Pevec kos, ki še vedno čepi gori v vrbi in vse to vidi, pa zažvrgoli:

»Oj žabica—sestrica! Zdajle ti ne bi pomogel niti kljun, niti zobje! Pač pa te je rešil le tebi lasten skok in pljuca, s katerimi lahko dihaš tudi v vodi. To dvojje je pač močno orožje napram tvojim sovražnikom, zato bodi za oboje hvalna svojemu dobremu Stvarniku!«

Stric Matic deli nagrade

Na zadnji natečaj se je oglasilo mnogo Jutrovčkov z dobrimi spisi. Vseh spisov na žalost nismo mogli objaviti, ker nam je primanjkovalo prostora. Tisti, ki to pot niso prišli na vrsto, naj se zanesljivo oglasijo na novi natečaj, ki ga objavljamo v tej številki. Tudi zdaj smo določili deset lepih knjižnih nagrad.

Za nagrade so bili izžrebani:

Žagar Ciril, učenec II. razr. višje narodne šole v Slov. Konjicah;

Erbež Erika, uč. I. a razr. mešč. šole v Mariboru;

Repolusk Anica, uč. IV. razr. v Rušah;

Škrlih Stanko, uč. I. razr. višje nar. šole, Kamnje, p. Št. Rupert;

Ravnikar Ruža, uč. III. a razr. mestne žen. real. gimnazije v Ljubljani;

Ogorelec Tonček, dijak 2. razr. v Ljubljani, Erjavčeva c. 4/I.;

Cilenšek Majda, uč. III. razr. v Ptuj, Vičava 52;

Zakonjšek Jožef, uč. V. razr. nar. šole v Cerknici;

Primc Franjo, dijak II. b razr. drž. real. gimn. v Celju;

Spazzapan Vida, uč. III. razr. v Podlomu, p. Železniki.

Vsak nagrajenec dobi lepo, z mnogimi slikami okrašeno knjigo iz »Mladinske knjižnice JUTRA«.

Opozorite vse svoje prijatelje in znance na današnji razpis novega natečaja!

Stric Matic.

Naš novi natečaj

Slovo od počitnic ste zdaj že preboleli. S starimi in novimi šolskimi tovariši ste se gotovo že spoprijateljili — s šolo in z učitelji pa najbrže tudi. Zato boste zdaj lahko vsi sodelovali pri našem novem natečaju. To pot si lahko sami izberete, kaj hočete napisati. Vsak dober spis bomo objavili. Tisti pa, ki se sami ne morejo odločiti za nobeno snov, naj nam napišejo

kakšen poklic bi si radi izbrali, kadar dorastejo.

Spisi naj bodo kratki in jedrnat. Pišite razločno in s črnilom. Razen imena napišite tudi, kateri razred obiskujete, in ime kraja, kjer živite. Odgovore lahko napišete na dopisnice. Če piše po nekaj Jutrovčkov hkratu, naj pošljejo svoje spise v skupnem ovitku, da ne bodo imeli toliko stroškov za poštnino.

Jutrovčki, ki so posebno bistre glave, lahko tudi sami sestavijo kako pravljico ali kratko povestico za naš list. Toda Bog ne daj, da bi kdo kaj prepisal iz drugih mladinskih listov in knjig! Vsi spisi naj bodo razločno napisani, in vsak naj piše samo na eno stran papirja. Druga stran mora biti prazna!

Dopise bomo sprejemali do konca novembra. Deset najboljših spisov bomo nagradili z lepimi knjižnimi nagradami.

Daniilo Gorinšek:

Žejno polje

Oblaček prvi prek neba
nedolžen ves zapluje,
vesel trepet gre prek polja,
ki po dežju vzdihuje.
Miličon oblakov se zgosti,
prav vsak napoja nosi,
—>le padaj dež<, — tak hrepeni,
tak žejno polje prosi.
Dež v curkih lije na zemljo,
dež lije, — polje pije,
zahvalna pesem gre v nebo
in — solnce spet zasije.

Manica:

Postrani klobuk

Mali Šimek je imel vročo željo po-
stati čim prej velik, krepak in močan,
da bi se ga vse balo. Ko mu je nekoč
sosedov Drečček zaupal, da oni fant-
je, ki so posebno močni in pogumni,
nosijo klobuk postrani, je Šimek ta-
koj potegnil svoj klobuček globoko
na desno stran glave in ga poslej ved-
no nosil tako.

Šimekova mati se je na skrivaj mu-
zala otroški domišljavosti svojega
sinčka in nekoč je omenila o tem tudi
svojemu bratu, Šimekovemu stricu.

Striček pa, ki je bil poln vseh vra-
golij, se je široko zasmejal:

»Le čakaj, da pride prilika. Ozdra-
vil ga bom kar zlepa!«

Par dni pozneje stopi striček na vrt
pred Šimka. Pa kakšen je danes ta
striček! Klobuk, ki mu je sicer vedno
tičal sredi glave, ima danes poteg-
njen tako v eno stran, da mu je desno
oko in uho popolnoma zakrito.

To se zdi Šimku zelo čudno in zve-
davo povpraša:

»Stričko, čemu imate klobuk tako
postrani?«

»Eh<, zastoka striček, >neki cigan
mi je prisolil takšno klofuto, da mi je
izbil klobuk čisto na stran<.

»Pa zakaj si klobuka spet ne narav-
nate, striček?«

»Ne smem, Šimek moi! Odslej bom
moral nositi klobuk vedno postrani,
da bo vsakdo lahko vedel, da sem bil
oklofutan. Ni pomoči, postava je taka.
Na svetu se vse preobrača. Včasih je
postrani klobuk veljal za znak moči in
poguma, zdaj pa je ravno narobe. Si-

cer pa gotovo ti sam tudi opazaš fan-
te, ki nosijo klobuk postrani. Vidiš,
vsi ti fantje s tem javno kažejo, da so
bili že tepeni. Tako je, Šimek!«

Šimek molči in zija...

Trenutek pozneje mu je čepel klo-
buček spet lepo na sredi glave.

Ivanovič:

Povest o repi

(Ruska)

Očka je vsejal repo, in ko je zrasla,
jo je hotel izrjavati. Prime jo za čop,
vleče, vleče pa je ne more izrjavati. Očka
pokliče mamico: Mamica vleče očko,
očka vleče repo. Vlečeta in vlečeta pa je
ne moreta izrjavati.

Pride vnuček: Vnuček vleče mamico,
mamica vleče očko, očka vleče repo.
Vlečejo in vlečejo pa je ne morejo iz-
rjavati.

Pride psiček: Psiček vleče vnučka,
vnuček vleče mamico, mamica vleče očko,
očka vleče repo. Vlečejo in vlečejo pa
je ne morejo izrjavati.

Pride pišče: Pišče vleče psička, psiček
vleče vnučka, vnuček vleče mamico, ma-
mica vleče očko, očka vleče repo. Vlečejo
in vlečejo pa je ne morejo izrjavati.

Pride petelinček: Petelinček vleče pi-
šče, pišče vleče psička, psiček vleče
vnučka, vnuček vleče mamico, mamica
vleče očko, očka vleče repo. Vlečejo in
vlečejo — hops, skoči repa v lonec, in
pripovedke je konec.

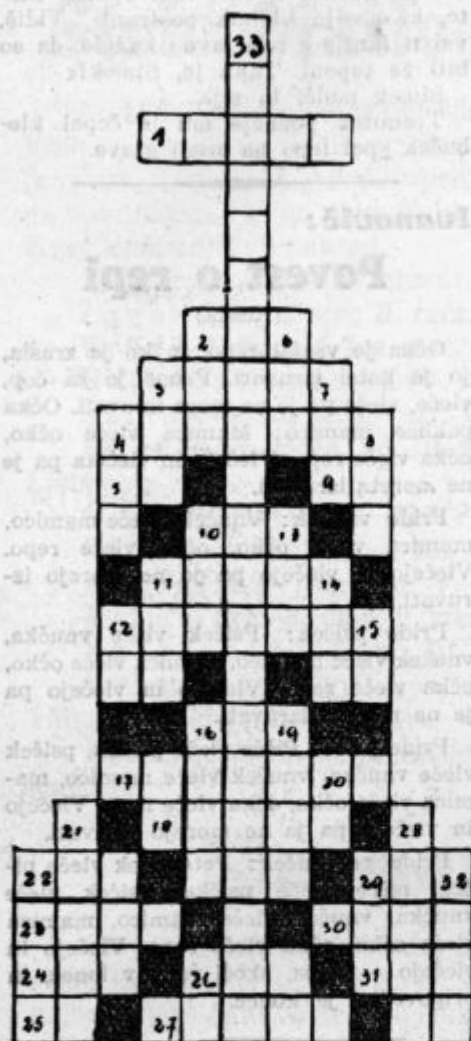
Listnica uredništva

Fr. Fr. Pesem še ni zrela za tisk.
Berite marljivo naše priznane pesnike.

K. St. dijak: Kje si dobil podatke?
Ali si prepisal to statistiko iz kakenga
drugega mladinskega lista?

Križanka „Spomenik“

Vodoravno: 1. to si pridobijo junaki v boju. 2. oziralni zaimek. 3. grški zakonodajalec. 4. gorovje na Hrvaškem. 5. veznik. 9. kazalni zaimek. 10. kratica za ameriško državo. 11. letopisi. 12. gora. 16. čas. 17. ptica. 18. rokodelc. 22. vodna žival. 23. slovenski knez. 24. sočivje. 25. del kolesa. 26. prva žena. 27. del telesa. 29. osebni zaimek. 30. rabimo za sejanje. 31. veznik.

Navpično: 2. rabijo pri lesenem plotu. 3. sanje. 4. studenec, izvor. 6. stik dveh ploskev. 7. rabimo pri šivanju. 8. krajevni prislov. 10. desni pritok Save. 11. veznik. 12. predlog. 13. veznik. 14. prebivalec Indije. 15. plos-

kovna mera. 16. materin brat. 19. dežela v Zadnji Indiji. 20. ploskovna mera. 21. gora v neosvojeni domovini. 22. vodna žival. 23. menih. 29. rabimo pri šivanju. 32. tlači ponoči. 33. vzklík kralju mučeniku.

Rešitev zlogovnice

Rogaška Slatina.

Manko G.:

Noč

Tiho hodi mrak po polju,
v lahek sen uspava njive,
s sladkim šepetanjem nežno
v sence jih ovija sive.
Sanja njiva, mirno sanja,
z njo še zvezdica srebrna,
in nad njo skrivnostno plava
temna noč, vsa črna.

Za spretno roko

Kako narišeš jazbečarja.

